

Vilagur

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Sector sud-est del terme municipal
Emplaçament	Ctra. local a St Joan d'Oló, camí de l'Estany i, passat Torigues, camí direcció sud uns 2 km
Alçada:	617

Coordenades:

Latitud:	41.85088
Longitud:	2.05157
UTM Est (X):	421270
UTM Nord (Y):	4633655

Classificació

Número de fitxa	08258-62
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	XIV-XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En ruïnes, i en procés de degradació perillós
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 17171
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08258A0050008000000AR
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 13/11/2019 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions modestes, probablement d'origen medieval. Es troba en semi-ruïna però ha conservat molt bé la tipologia originària, ja que pràcticament no va sofrir modificacions modernes. Es troba emplaçada en un promontori vora l'antic camí que d'Oló anava al Molí del Perer i a Moià. Pràcticament tota la construcció és obra dels segles XVI-XVII, i adopta una estructura curiosa que té el seu centre en una sala amb quatre arcs apuntats que se sostenen en un pilar central. Probablement en aquesta mateixa època la casa ja es va ampliar amb un cos davanter, a migdia, que presenta una finestra amb arc conopial, probablement datat en aquest mateix moment (segles XVI-XVII). La façana de ponent presenta una altra finestra amb arc conopial, que indicaria una cronologia similar. Es diu que la casa es va ampliar al segle XIX, però devia ser amb petits cossos poc significatius adossats a llevant i ponent.

Exteriorment, la masia té poques obertures, amb algunes excepcions que ja hem esmentat. Presenta un aparellat de força qualitat, amb carreus petits més o menys disposats en filades. El portal principal és adovellat i està situat a llevant. Al seu damunt hi ha una inscripció de 1630 que fa referència a Ramon Abadal Vilagú i la seva muller Maria, l'hereva. Al costat de ponent es conserven les restes d'una premsa, i a la paret nord diverses espitlleres. Al costat de llevant es pot veure un arc actualment tapiat acompanyat de festejadors. La masia estava tancada en forma de clos, amb un cobert a ponent construït ja el 1679.

L'interior de la casa conserva diferents elements d'interès. L'estança situada més al nord té adossat un pou. La sala que es troba al sud té un forn de pa, de dos metres de llargada, i una cuina. També es diu que hi ha una pica de pedra per oli d'un metre i mig de llargària i buidada amb dos forats de mig metre de fondària. Però en l'estat actual ruïnós no l'hem pogut identificar. Així mateix, hi ha constància que aquest mas tenia un molí d'oli o trull.

Observacions:

Inclusa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 29 (Pla Especial Urbanístic 2011)

L'edifici presenta les següents inscripcions:

A la llinda d'un corral: 1600

Llinda a la cara nord: 1[6]71

A la dovella central d'un cobert a ponent: 16[7]9

Inscripció sobre el portal al sud-est: Ramon Abadal Vilagú i Maria sa muller hereva, 1630 (o 39?)

Informació oral facilitada per Joan Soler Hewitson i Francesca Güell Sala, de Vilarasau.

Història

Aquest mas és, ben probablement, d'origen medieval. Un membre de la família Vilagur, Berenguer de Vilagur, apareix esmentat en una reunió de caps de casa d'Oló per demanar la redempció del terme el 1394. En el fogatge de 1515 (conservat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó) hi apareix "la casa de Vilagur", pertanyent a la parròquia de Santa Maria d'Oló. No es pot descartar que la sala dels arcs sigui d'època baix-medieval, però va ser entorn dels segles XVI i XVII quan la masia es va reformar i va adoptar pràcticament l'aparença actual. Són nombroses les inscripcions amb dates corresponents a aquest període, concretament al segle XVII, que es troben en diferents indrets de la casa. En una d'elles, de l'any 1630 o tal vegada 1639, se'ns informa que llavors l'hereva era una tal Maria, possiblement Vilagú, que es devia casar amb un pubill: Ramon d'Abadal Vilagú. No coneixem gaire més informació. Es diu que al segle XIX la masia fou ampliada, però ja hem dit que, pel que es pot observar, les obres fetes són poc significatives. Des de fa anys Vilagur forma part de l'heretat del gran mas veí de Vilarasau, sempre però com una peça a part de la resta de masoveries. Entorn de 1940 encara hi vivien masovers, però posteriorment fou

abandonada i el seu estat de degradació és progressiu. Cal dir que molta pedra de Vilagur s'ha utilitzat per restaurar la masia de Vilarasau, i també l'església de Sant Vicenç de Vilarasau.

Bibliografia

FERRER, Llorenç, PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 63, 104, 114-115.

GÜELL SABATA, Àngela (1988). "Santa Maria d'Oló", Història del Bages, Manresa, Parcir Edicions Selectes, p. 472.

SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 29.

